

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. У статті висвітлено теоретичні аспекти проблеми впровадження Інтернет-технологій в освітній процес підготовки майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: Інтернет-технології, іноземна мова, електронна пошта, інтерактивний сайт, форум, чат, блог, вікі-енциклопедії.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні велика увага приділяється якості освіти. З огляду на це, багато наукових досліджень присвячено підготовці кваліфікованого педагога відповідного рівня та профілю, конкурентоздатного на ринку праці, компетентного, який вільно володіє професією та орієнтується в суміжних галузях діяльності, готового до постійного професійного росту. У цьому контексті розглядається і підготовка майбутнього вчителя іноземної мови. Науковцями відбувається постійний пошук нових форм, методів і засобів такої підготовки. На нашу думку, одним із сучасних і найбільш вдалих методів є впровадження Інтернет-технологій в освітній процес.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати те, що окремі аспекти інформатизації освітнього процесу вищої школи розглянуті такими дослідниками, як А. Андрєєв, М. Кастельс, Н. Кузнецов, Є. Полат, І. Роберт, J. Campbell, M. Davidson, D. Laurillard та ін. Проблеми застосування Інтернет-технологій у процесі навчання майбутніх фахівців отримали достатньо обґрунтоване наукове висвітлення у роботах С. Бешенкова, Ю. Брановського, А. Ваграменко, А. Гейна, Г. Гершунського, І. Машбіца, І. Роберт, Р. Семеренко, Г. Соколової. У працях В. Байкова, А. Лесневського, С. Глушакова, Є. Карелової, А. Могілева, О. Овакімяна, А. Тихонова доведено, що Інтернет-технології можуть бути використані як наочний і доступний засіб навчання, який забезпечує багатозадачність і різнорівневий підхід у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців.

Обґрунтовані зазначеними авторами загальні принципи та методологічні установки створюють базу для розкриття можливостей використання Інтернет-технологій при підготовці фахівця. Проте проблема впровадження Інтернет-технологій у процес підготовки майбутніх вчителів іноземної мови потребує подальшого дослідження.

Тому **мета статті** полягає у висвітленні теоретичних аспектів проблеми впровадження Інтернет-технологій в освітній процес підготовки майбутнього учителя іноземної мови у вищому навчальному закладі.

Виклад основного матеріалу. Останнім часом все частіше піднімається питання про застосування засобів нових інформаційних технологій у сфері освіти. Інтернет-технології є одним із цих засобів реалізації особистісно-орієнтованого підходу у навчанні, забезпечення його індивідуалізації та диференціації з урахуванням здібностей студентів, рівня їх підготовки тощо [2].

Як інформаційна система, Інтернет пропонує своїм користувачам різноманіття інформації та ресурсів. Базовий набір послуг включає:

- інтерактивні сайти;
- електронну пошту;
- форуми і блоги;
- чат і ICQ;
- вікі-енциклопедії тощо.

Інтерактивні сайти - це сайти, в яких використовуються інтерактивні гіпертекстові підпрограми, що дозволяють підтримувати зв'язок між адміністрацією та відвідувачами в режимі реального часу без будь-яких допоміжних засобів - для цього є системи онлайн-консультацій, онлайн-чатів (системи миттєвого обміну повідомленнями прямо на сайті) та інші подібні інструменти [1].

Прикладом інтерактивного сайту може слугувати сайт www.study.ru (рис 1), на якому розміщені онлайн-уроки з англійської мови.

Рис.1. Сторінка сайту www.study.ru з онлайн-уроками англійської мови

Навчання можна починати з будь-якого рівня і теми. Займатися можуть студенти з рівнем Elementary та вище. На сайті також пропонується визначити рівень володіння англійською мовою за допомогою тесту <http://www.study.ru/test/>. Для зручності роботи кожен урок поділений на теми, а ті, в свою чергу, на підтеми. У кожній підтемі представлений граматичний матеріал, зображений у вигляді таблиці з термінами, поясненнями, прикладами та коментарями. Представлені також граматичні вправи до кожної з підтем.

Ці онлайн-уроки можна використовувати для пояснення викладачем нової граматичної теми. Студенти можуть також опрацьовувати матеріал самостійно, а виконані вправи вислати викладачу електронною поштою для перевірки.

Електронна пошта — популярний сервіс в Інтернеті, що робить можливим обмін даними будь-якого змісту (текстові документи, аудіо-відео файли, архіви, програми) [3].

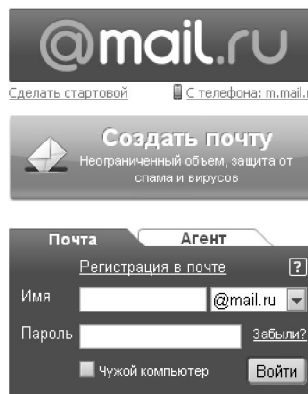

Рис 2. Реєстраційне вікно електронної пошти **mail.ru**

Проаналізувавши досвід використання електронної пошти у процесі навчання іноземним мовам, ми прийшли до наступних висновків:

- електронна комунікація – ефективна практика мови, де здійснюється перехід від форми до змісту спілкування;
- використання e-mail підвищує інтерес до самого процесу вивчення мови;
- уможлиблюється здійснення дистанційного навчання студентів.

Проте електронна пошта не є єдиним видом письмової комунікації у мережі Інтернет. Тому набувають популярності такі форми електронного спілкування як форуми та блоги.

Форум — Інтернет-ресурс, на якому створюються теми для спілкування. Всі, кого цікавить певна інформація, можуть зручно і швидко переглянути її на форумі. Тут є адміністратори (власники форуму) та модератори (обслуговуючий персонал, який стежить за виконанням установлених правил і порядку).

Популярним та досить інформативним є форум X-CITY (<http://forum.x-city.com.ua/inozemni-movi/>) (рис 3).

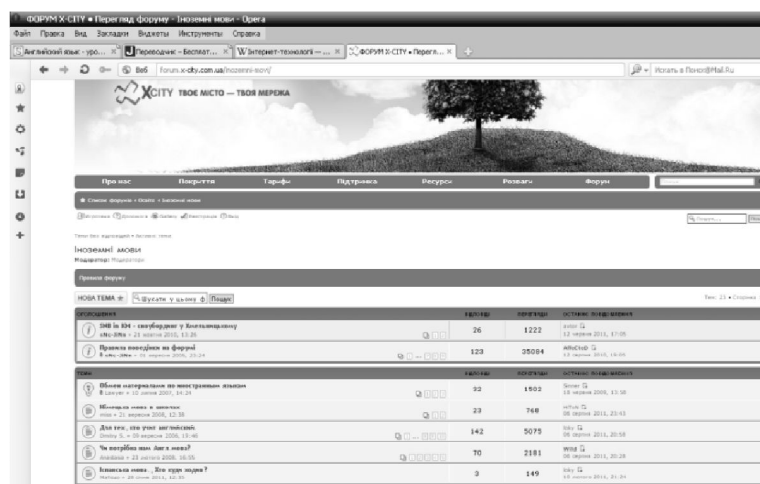

Рис 3. Сторінка форуму X-CITY з переліком тем для обговорення

На сторінках форуму можна знайти корисні поради щодо вибору іноземних книг та фільмів, збагатити знання сталими виразами та сленгом, обговорити актуальні проблеми вивчення та викладання іноземних мов.

Блог — це веб-сайт, головний зміст якого — записи, зображення чи

мультимедіа, що регулярно додаються. Для блогів характерні короткі записи тимчасової значущості.

Надзвичайна популярність блогів зумовлена двома головними обставинами: по-перше, публікувати інформацію в Інтернеті за допомогою блогів досить легко — фактично, створення нового посту зводиться до набирання його тексту у відповідному полі та відправки його на сервер шляхом натисканням кнопки «Публікувати» («Publish») і після цього пост зберігається на сервері, який автоматично формує веб-сторінки, різні посилання, додає стиль форматування тощо. Тому користуватися блогом не важче, ніж простим текстовим редактором. Друга причина – це моментальна доступність в Інтернеті опублікованої інформації, тим більше, що існують декілька безкоштовних блогівих платформ (наприклад, Wordpress або Livejournal), де будь-хто може зареєструватися та вести свій блог. Блоги періодично скануються Інтернет-пошуковиками, такими як Google, Yahoo! та ін.

Саме з цих характеристик – мобільності та доступності блогів - впливає їх роль у вивченні іноземної мови. В Інтернеті представлена значна кількість різноманітних блогів, які поділяють на блоги за наявністю мультимедіа, особливостями контенту, технічною основою тощо. Так, наприклад, за автором (авторами) блоги поділяють на:

- *особистий (авторський, персональний) блог* — ведеться однією особою;
- *«примарний» блог* — ведеться від імені чужої особи невизначеною персоною;
- *колективний або соціальний блог* — ведеться групою осіб за правилами, які визначає власник;
- *корпоративний блог* — ведеться усіма співробітниками однієї організації.

Успішним прикладом особистого блогу є Lingvaroom <http://www.lingvaroom.ru> (рис 4).

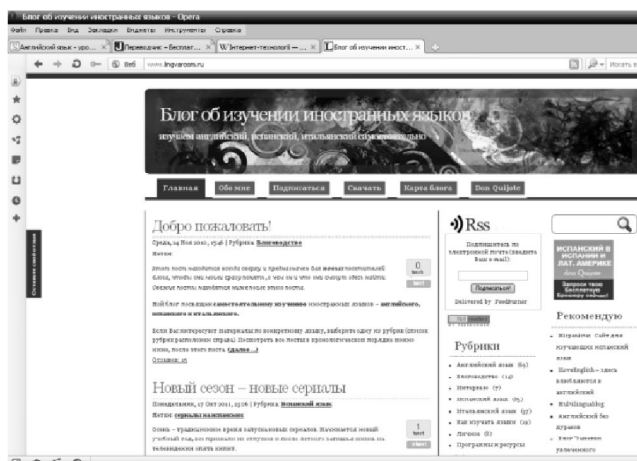

Рис. 4. Веб-сторінка особистого блогу Lingvaroom

Особистий блог Lingvaroom дає змогу:

- застосовувати звукову, графічну, текстову та іншу інформацію для розвитку мовленнєвих умінь;
- розвивати фонематичний слух та інтонаційні навички за рахунок прослуховування і візуалізації матеріалу;
- проводити інтерактивний діалог;
- розвивати комунікативні здібності в процесі виконання навчальних телекомунікаційних проектів з носіями мови, що вивчається.

Із цією метою використовують і чатові технології.

Чатова технологія – це спосіб організації навчання, який базується на використанні мережевої технології з метою створення віртуального навчального середовища для комунікації двох або більше партнерів по спілкуванню у реальному часі. Немає сумніву в тому, що використання чатових технологій оптимізує навчальний процес з метою розвитку та формування навичок і вмінь іншомовного спілкування.

Міжнародні розмови у режимі реального часу можливі через IRC (Internet Relay Chat) (рис 5).

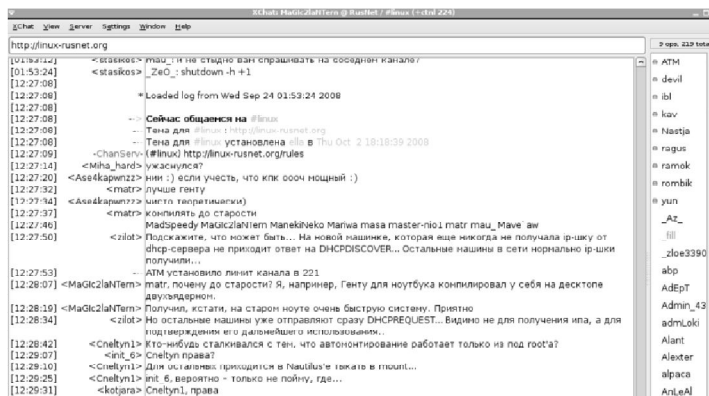

Рис. 5. Діалогове вікно IRC

Надрукована інформація відразу ж з'являється на екранах усіх учасників, імітуючи «живе» міжнародне спілкування. При цьому можна переходити з «кімнати» у «кімнату» (за інтересами), придумати собі образ, спілкуватися з іноземцями мовою, що вивчається.

Проте Інтернет при вивченні іноземної мови може бути використаний не лише для практики спілкування, а й для пошуку корисної інформації. Незамінними тут стають вікі-енциклопедії. Найпопулярнішою є Вікіпедія <http://uk.wikipedia.org/> (рис 6).

Рис. 6. Веб-сторінка Вікіпедії

Інформація подається п'ятдесяти двома мовами світу. Кожен студент може знайти необхідну статтю з тієї чи іншої теми, спробувати себе у ролі редактора та більше дізнатися про країну, мову якої він вивчає. Сайт з успіхом може бути використаний і викладачем при поясненні нової країнознавчої теми.

Висновки. Таким чином, впроваджуючи в освітній процес професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови запропонованих Інтернет-ресурсів можливо вирішувати цілий ряд дидактичних завдань:

- формувати навички та уміння читання, безпосередньо використовуючи матеріали мережі різного ступеню важкості (<http://cnn.com/world>, <http://www.washingtonpost.com/>);

- удосконалювати навички аудіювання на основі аутентичних звукових текстів мережі Інтернет, підготовлених попередньо викладачем (<http://www.lingvaroom.ru>);

- удосконалювати навички діалогічного та монологічного мовлення на основі проблемного обговорення представленого викладачем матеріалу мережі (<http://uk.wikipedia.org/>);

- удосконалювати навички писемного мовлення, складаючи відповіді одногрупникам на тему зазначену викладачем (<http://forum.x-city.com.ua/inozemni-movi/>);

- самостійно опрацьовувати граматичний матеріал (www.study.ru);

- поповнювати свій словниковий запас, як активний, так і пасивний, лексикою сучасної іноземної мови;

- знайомитися з країнознавчими знаннями, що включають у себе мовленнєвий етикет, особливості мовної поведінки різних народів в умовах спілкування, особливості культури, традицій країни, мова якої вивчається;

- формувати у майбутніх учителів мотивацію вивчення іноземних мов на основі систематичного використання «живих» матеріалів, обговорення актуальних проблем, що цікавлять всіх і кожного.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каймін В.А. Информатика. Підручник для студентів: 6-е видання / В.А. Каймін. – М.: ИНФРА-М, 2009.
2. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка / Е.С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 2, 3.
3. How E-mail Works /Introduction to How E-mail Works. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.howstuffworks.com/email.htm>.

И.А. Гритченко
Уманский государственный педагогический университет
имени Павла Тычины

ВНЕДРЕНИЕ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС ПОДГОТОВКИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Аннотация. В статье отражены теоретические аспекты проблемы внедрения Интернет-технологий в образовательный процесс подготовки будущего учителя иностранного языка в высшем учебном заведении.

Ключевые слова: Интернет-технологии, иностранный язык, электронная почта, интерактивный сайт, форум, чат, блог, вики-энциклопедии.

I.A. Gritchenko
Uman State Pedagogical University
named after Pavlo Tychna

THE INTRODUCTION OF INTERNET TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL PROCESS OF FUTURE ENGLISH TEACHER PREPARATION

Annotation. The article reflects the theoretical aspects of the problem Internet technologies introduction in educational process of future English teacher preparation in higher educational establishment.

Key words: Internet technologies, foreign language, e-mail, interactive site, site, forum, chat, blog, wiki encyclopedias.